

อัจฉรา สุขสมบูรณ์ 2549: ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อสื่อที่ใช้ในศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี ปรินญาวิทยาสาตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร ปรธานกรรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์เอมอร อังสุรัตน์, Ph.D. 227 หน้า
ISBN 974-16-2464-6

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาถึง 1) สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี 2) สภาพการใช้บริการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลของเกษตรกร 3) ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อสื่อที่ใช้ในศูนย์ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร กับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อสื่อที่ใช้ในศูนย์ 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาสื่อของศูนย์ กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรที่เคยใช้บริการศูนย์ และมีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี จำนวน 170 คน ที่ได้รับการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นคอนตามสูตรของ Arkin โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติเชิงอนุมานที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โพรดักโมเมนต์ และค่าไคสแควร์ ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้โดยวิธี Kuder Richardson-20 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.626 และแบบทดสอบการปฏิบัติได้ค่าความเชื่อมั่น 0.712

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดทำนาเป็นอาชีพหลัก มีอายุเฉลี่ย 53 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาภาคบังคับ รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 115,708 บาทต่อปี พื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 29 ไร่ (4.64 เฮกเตอร์) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกต่าง ๆ ในท้องถิ่นอย่างน้อย 1 กลุ่ม แหล่งข่าวสารด้านการเกษตรที่เกษตรกรเปิดรับมากที่สุด คือ เพื่อนสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เกษตรตำบลจัดเป็นแหล่งปรึกษาปัญหาของเกษตรกรมากที่สุด วัตถุประสงค์ที่เข้าไปใช้บริการที่ศูนย์ เพื่อปรึกษาปัญหาเกษตรที่พบ และส่วนใหญ่เข้าไปใช้บริการที่ศูนย์ ด้วยตนเอง 1 - 2 ครั้งต่อปี สื่อของศูนย์ ที่เกษตรกรได้รับข่าวสารด้านการเกษตรมากที่สุด คือ สื่อบุคคล สื่อที่ไม่ค่อยได้รับ คือ ชุมนิทรรศการสำเร็จรูป เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าสื่อแต่ละประเภทมีเนื้อหาที่เหมาะสม สื่อกิจกรรมประเภทการจัดฝึกอบรมทางการเกษตรในศูนย์ เป็นสื่อที่เกษตรกรระบุนความต้องการมากที่สุด เกษตรกรบางส่วนระบุว่า เนื้อหาบางประเด็นในสื่อบางชนิดไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการทำตามกระบวนการ GAP รายได้ พื้นที่ทำการเกษตร และจำนวนกลุ่มที่เกษตรกรเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อสื่อที่ใช้ในศูนย์ ด้านการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ระดับ .01 และ .05 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) ควรนำสื่อบุคคลเข้ามาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ในช่วงเวลาที่เหมาะสมมากขึ้น 2) สื่อประชาสัมพันธ์ควรนำมาใช้ในการจูงใจให้เกษตรกรเข้ามาใช้บริการของศูนย์ 3) เนื้อหาความรู้ที่ควรบรรจุในสื่อมี 3 ประเด็น คือ การทำแบบลดต้นทุนพันธุ์พืชใหม่ ๆ และราคาสินค้าเกษตรและแนวโน้มการตลาด 4) การจัดเตรียมข้อมูลให้พร้อมและตรงกับความต้องการเร่งด่วนของเกษตรกรจัดเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการบริการของศูนย์

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ